

EVROPSKA KOMISIJA

INFORMATIVNI PREGLED

12. decembra 2017

Vprašanja in odgovori – pravice državljanov EU-27 in Združenega kraljestva po izstopu Združenega kraljestva iz EU, kot so navedene v skupnem poročilu pogajalcev Evropske unije in vlade Združenega kraljestva

Ta dokument vsebuje informacije o skupnem dogovoru, doseženem o pravicah državljanov EU-27 in Združenega kraljestva po izstopu Združenega kraljestva iz EU, kot je naveden v skupnem poročilu pogajalcev Evropske unije in vlade Združenega kraljestva o napredku, doseženem v prvi fazi pogajanj na podlagi člena 50 PEU. Če bo Evropski svet (člen 50) 15. decembra menil, da je bil med pogajanjmi dosežen zadosten napredek, bo treba na podlagi skupnega poročila in izida pogajanj o drugih vprašanjih, povezanih z ločitvijo, pripraviti sporazum o izstopu na podlagi člena 50 Pogodbe o Evropski uniji, na katerem bodo temeljile pravice državljanov. Ta dokument vsebuje razlago skupnega poročila le v informativne namene in se ne bi smel razumeti kot končno besedilo sporazuma o izstopu.[\[1\]](#)

Osebnostno področje uporabe

Za koga bo veljal sporazum o izstopu?

Državljanji EU morajo na datum izstopa Združenega kraljestva iz EU zakonito prebivati v državi gostiteljici v skladu s pravom EU o prostem gibanju državljanov EU.

Pogoji za prebivanje so enaki kot pogoji v veljavnem pravu EU. Odločitve o pridobitvi statusa na podlagi sporazuma o izstopu bodo sprejete na podlagi objektivnih meril, določenih v navedenem sporazumu (**tj. brez diskrecijske pravice**), in na podlagi povsem enakih pogojev kot v direktivi o prostem gibanju (**člena 6 in 7 podeljujeta pravico do prebivanja za obdobje do pet let za osebe, ki delajo ali imajo zadostna finančna sredstva in zdravstveno zavarovanje, členu 16–18 dajejo pravico do stalnega prebivališča osebam, ki so zakonito prebivale pet let**).

V skladu s sporazumom o izstopu ni potrebna fizična prisotnost v državi gostiteljici na datum izstopa Združenega kraljestva iz EU – začasne odsotnosti, ki ne vplivajo na pravico do prebivanja, so sprejemljive.

V Združeno kraljestvo sem prišel pred dvema letoma in delam v lokalni bolnišnici. Ali lahko ostanem tu po izstopu Združenega kraljestva iz EU?

Da. Sporazum določa, da boste lahko ostali v Združenem kraljestvu, če boste še naprej delali (ali, če ne hate delati proti svoji volji v skladu s členom 7(3) direktive o prostem gibanju). Izstop Združenega kraljestva iz EU ne bo vplival na vaše pravice do prebivanja: pravico do prebivanja

boste ohranili v skladu s pogoji prava EU o prostem gibanju, kot če bi se to še vedno uporabljalo, čeprav boste morali pri organih Združenega kraljestva oddati vlogo za status. Po petih letih zakonitega prebivanja v Združenem kraljestvu boste lahko zaprosili, da se vaš rezidentski status v Združenem kraljestvu spremeni v stalnega, ki zagotavlja več pravic in boljše varstvo.

Sem britanski državljan, ki živi in dela v Luksemburgu. Ali bom svoje pravice v Luksemburgu ohranil samo, če bom še naprej delal?

Skupno poročilo ščiti državljane Unije, ki so prebivali v državi članici, ki ni njihova država državljanstva, v skladu s pogoji prava EU o prostem gibanju, ki veljajo za pravico do prebivanja. Državljan EU izpolnjujejo te pogoje, če:

- so delavci ali samozaposlene osebe;
- imajo zadostna sredstva in zdravstveno zavarovanje;
- so družinski člani drugega državljana EU, ki izpolnjuje te pogoje, ali
- so že pridobili pravico do stalnega prebivanja (**ki je brezpogojna**).

Med temi kategorijami je mogoče prehajati. Svoje pravice boste ohranili vse dokler izpolnjujete pogoje za vsaj eno kategorijo.

V Združenem kraljestvu prebivam od leta 2005 in sem pridobil dovoljenje za stalno prebivanje v tej državi. Ali se bo zame po izstopu Združenega kraljestva kaj spremenilo?

Morali boste zaprositi za nov stalni status v skladu z zakonodajo Združenega kraljestva (imenovan posebni status), ker pa ste že pridobili dovoljenje za stalno prebivanje v Združenem kraljestvu na podlagi obstoječega prava EU o prostem gibanju oseb, bo upravni postopek zelo enostaven in boste morali samo predložiti identifikacijski dokument, prijaviti morebitne kazenske obsodbe in izkazati, da še vedno prebivate v Združenem kraljestvu. Vaše novo dovoljenje za prebivanje v Združenem kraljestvu bo izdano brezplačno.

Sem državljan Združenega kraljestva. Pred dvema letoma sem prispel v Nemčijo in se zaposlil v gradbeništvu. Žal sem se pred kratkim poškodoval na delu in sem trajno nezmožen za delo. Upam, da mi po izstopu Združenega kraljestva iz EU ne bo treba oditi!

Ne bo vam treba oditi. Tisti, ki morajo nehati delati zaradi trajne nezmožnosti za delo, ki je posledica nesreče pri delu, pridobijo na podlagi prava EU o prostem gibanju pravico do stalnega prebivanja. Ta pravica bo po izstopu Združenega kraljestva ohranjena.

Ali bodo državljani EU, ki pridejo v Združeno kraljestvo iskat zaposlitev nekaj mesecev pred izstopom Združenega kraljestva iz EU, kakor koli zaščiteni?

Da. Državljan EU, ki iščejo zaposlitev v Združenem kraljestvu na datum izstopa Združenega kraljestva iz EU, bodo tako kot danes smeli ostati šest mesecev po prihodu (**morda nekoliko dlje, če imajo realno možnost, da se kmalu zaposlijo**). Po izteku dovoljenega obdobja za iskanje zaposlitve bodo morali oditi, razen če dejansko najdejo zaposlitev ali imajo zadostna finančna sredstva za preživljanje.

Živim v Londonu, vendar se vozim na delo v Pariz. Ali bom lahko po izstopu Združenega kraljestva iz EU še naprej delal v Franciji?

Da. Sporazum varuje tudi obmejne delavce. Še naprej boste lahko delali v Parizu, čeprav prebivate v Londonu.

V Združeno kraljestvo sem prišel pred dvema letoma, vendar nisem našel zaposlitve. Zdaj sem brez denarja. Ali bom lahko ostal v Združenem kraljestvu po njegovem izstopu iz EU?

Skupno poročilo ščiti državljane EU, ki so prebivali v državi članici, ki ni njihova država državljanstva, v skladu s pogoji prava EU o prostem gibanju, ki veljajo za pravico do prebivanja. Državljanji EU izpolnjujejo te pogoje, če:

- so delavci ali samozaposlene osebe;
- imajo zadostna sredstva in zdravstveno zavarovanje;
- so družinski člani drugega državljanja EU, ki izpolnjuje te pogoje, ali
- so že pridobili pravico do stalnega prebivanja (**ki je brezpogojna**).

Državljanji EU, ki ne izpolnjujejo teh pogojev, po izstopu Združenega kraljestva iz EU ne bodo zakonito upravičeni, da ostanejo v Združenem kraljestvu, in njihov status bo odvisen od tega, ali se bodo organi Združenega kraljestva odločili, da jih obravnavajo ugodneje, kot zahteva sporazum. Organi Združenega kraljestva so na primer navedli, da od ljudi, ki imajo dovolj sredstev, vključno s študenti, ne bodo zahtevali dokazil o celovitem zdravstvenem zavarovanju.

V Združeno kraljestvo sem prišel pred mnogimi leti, da bi se pridružil svoji britanski ženi. Žena je invalidka in jaz skrbim zanjo in ji pomagam. Menim, da je moje prebivanje v Združenem kraljestvu zakonito, vendar me skrbi, ali me bo sporazum o izstopu kakor koli ščitil po izstopu Združenega kraljestva iz EU.

Sporazum o umiku jamči zaščito samo državljanom EU, ki so prebivali v Združenem kraljestvu v času njegovega izstopa iz EU v skladu s pogoji, ki jih pravo EU o prostem gibanju določa za pravico do prebivanja.

Državljanji EU, ki prebivajo v Združenem kraljestvu na podlagi nacionalne zakonodaje (**družinski člani državljanov Združenega kraljestva...**), vendar ne izpolnjujejo pogojev na podlagi prava EU o prostem gibanju, bodo lahko ostali v skladu s temi nacionalnimi zakoni, na katere izstop Združenega kraljestva iz EU ne vpliva.

Odločitev Združenega kraljestva, da opusti zahtevo po celovitem zdravstvenem zavarovanju, je enostranska in nezavezujoča. Kakšna je njena vrednost?

Prizadevamo si za zaščito pravic, kakršne veljajo v skladu z veljavnim pravom EU, nič več in nič manj kot to.

Celovito zdravstveno zavarovanje je jasna zahteva za zakonito prebivanje samozadostnih oseb, kot je določeno v členu 7(1)(b) direktive o prostem gibanju. Združeno kraljestvo je navedlo, da pri vlogah za status ne bo uporabljalo niti pogoja o celovitem zdravstvenem zavarovanju niti **„preizkusa dejanske zaposlitve“**.[\[2\]](#)

27 držav članic EU lahko skladno z veljavno zakonodajo EU stori enako (člen 37 Direktive 2004/38/ES).

Sem britanski državljan in moj oče dela na Portugalskem. Živim pri njem in hodim v lokalno šolo. Ali bom lahko ostal na Portugalskem?

Da, lahko boste ostali. Dogovor zagotavlja, da lahko vsi družinski člani, ne glede na to, ali so državljani EU ali ne, ki so zakonito prebivali z državljanom EU v Združenem kraljestvu ali v EU-27 na datum izstopa Združenega kraljestva iz EU, ostanejo pod enakimi pogoji, kot so obstajali pred izstopom Združenega kraljestva iz EU.

Sem poročena in imam korejsko državljanstvo. Pred štirimi leti sem prišla v Združeno kraljestvo, da bi se pridružila možu, vendar je najin zakon zadnje čase v težavah. Rada bi vložila vlogo za razvezo, vendar se bojim, kaj bo to pomenilo za mojo pravico do prebivanja po izstopu Združenega kraljestva iz EU.

Skupno poročilo podvaja določbo prava EU o prostem gibanju, ki pod določenimi pogoji že varuje zakonca, ki ni državljan EU in se razveže od državljana EU. Te pogoje izpolnjujete. Ko bo zakonska zveza pravnomočno razvezana, boste morali kljub temu organom Združenega kraljestva dokazati, da izpolnjujete pogoje, ki se v pravu EU o prostem gibanju navezujejo na pravico do prebivanja, tako kot če bi bili sami državljanica EU. Po petih letih nepretrganega zakonitega prebivanja boste lahko zaprosili za stalni status v Združenem kraljestvu.

Pred leti sem prišel v Združeno kraljestvo zaradi dela, in sicer na podlagi svojega češkega državljanstva. Pred kratkim sem bil sprejet v državljanstvo. Kakšen bo moj status glede na to, da imam dvojno državljanstvo, češko in britansko?

Vaše britansko državljanstvo vam zagotavlja brezpogojno pravico do prebivanja v Združenem kraljestvu. Od vašega sprejema v državljanstvo za vašo pravico do prebivanja v Združenem kraljestvu ne velja več direktiva o prostem gibanju. Vaše češko državljanstvo pa vam po drugi strani zagotavlja, da boste še naprej zaščiteni s sporazumom o izstopu. Zato se boste lahko na primer sklicevali na **sporazum pri pravicah o združitvi družine**.

Sem britanski državljan in z družino živim v Italiji. Zavedam se, da bo moja pravica do prebivanja v Italiji zaščiteni – kaj pa moja pravica do vrnitve v Združeno kraljestvo s svojo družino?

Dogovor ščiti pravice tistih, ki so izkoristili svobodo gibanja in živijo v državi, ki ni država njihovega državljanstva. Ne ščiti pa tistih, ki prebivajo v državi svojega državljanstva, ne glede na to, ali so se vrnil domov pred izstopom Združenega kraljestva iz EU ali po njem. Za njihove pravice veljajo zadevni nacionalni predpisi.

Družinski člani

S svojim partnerjem živim in delam v Združenem kraljestvu. Kmalu načrtujeva dojenčka. Ali naj svoj načrt pospešiva in imava otroka še pred izstopom Združenega kraljestva iz EU?

Ni vam treba hiteti. Dogovor zagotavlja, da bodo lahko otroci, rojeni družinam EU, ki so prebivale v Združenem kraljestvu, pred njegovim izstopom iz EU ali po njem, ostali. V nekaterih primerih pravo Združenega kraljestva takim otrokom poleg državljanstva, ki ga ima otrok po starših, podeli tudi britansko državljanstvo.

Živim v Združenem kraljestvu z zakoncem, ki je državljan EU. Izdano mi je bilo dovoljenje za prebivanje EU. Ali lahko ostanem po izstopu Združenega kraljestva iz EU?

Da, lahko ostanete. Dogovor varuje vse družinske člane, ki so zakonito prebivali z državljanom EU v Združenem kraljestvu pred njegovim izstopom iz EU. Lahko bodo ostali, vendar bodo morali zaprositi za nov status (posebni status) in novo dovoljenje za prebivanje v Združenem kraljestvu.

Živim v Združenem kraljestvu s posvojenim otrokom. Ali bova lahko ostala skupaj?

Da, lahko bosta ostala skupaj. Skupno poročilo ščiti vse družinske člane, ki so zakonito prebivali z državljanom EU v Združenem kraljestvu pred njegovim izstopom iz EU. Posvojeni otroci se obravnavajo enako kot biološki.

Pred več leti sem organe Združenega kraljestva zaprosil, da bi se lahko pridružil svoji sestrični z državljanstvom EU, ki živi v Edinburgu, ker sem finančno odvisen od nje. Organi Združenega kraljestva so ugodili moji prošnji in mi izdali dovoljenje za prebivanje EU. Kakšne bodo posledice zame?

Lahko ostanete. Skupno poročilo ščiti vse družinske člane, ki so zakonito prebivali z državljanom EU v Združenem kraljestvu pred njegovim izstopom iz EU. Lahko bodo ostali, vendar bodo morali zaprositi za nov status (posebni status) in novo dovoljenje za prebivanje v Združenem kraljestvu.

Sem registrirana partnerka državljana EU, ki prebiva v Združenem kraljestvu. Nameravam se mu pridružiti, vendar lahko to storim šele čez štiri leta zaradi obstoječih delovnih obveznosti v moji državi. Ali se mu bom lahko pridružila tudi po izstopu Združenega kraljestva?

Da. Sporazum ščiti partnerje, ki so bili v takem partnerstvu z državljanom EU na datum izstopa Združenega kraljestva iz EU, vendar z njim niso prebivali v Združenem kraljestvu, in sicer natančno enako kot njihove zakonce. Svojemu partnerju iz EU se boste lahko pridružili v Združenem kraljestvu, če ostanete njegova registrirana partnerka do takrat, ko želite priti v Združeno kraljestvo.

Sem nečak državljana EU, ki prebiva v Združenem kraljestvu. Nameravam se mu pridružiti, vendar lahko to storim šele čez štiri leta zaradi obstoječih študijskih obveznosti v moji državi. Ali se mu bom lahko pridružila tudi po izstopu Združenega kraljestva?

Ne. Dogovor ne ščiti članov širše družine državljanov EU (**razen tistih v trajnih partnerstvih**), ki so sorodniki državljanov EU na datum izstopa Združenega kraljestva iz EU, vendar ne prebivajo z njim na ta datum. Če se odločite, da se svojemu sorodniku pridružite po izstopu Združenega kraljestva iz EU, bo za vas veljala zakonodaja Združenega kraljestva o priseljevanju.

Živim in delam v Cardiffu. Žena skupaj z najinim dojenčkom živi v tujini. Ko bom zaključil študij in našel zaposlitev, bi se mi rada pridružila. Ali bosta to lahko storila po izstopu Združenega kraljestva iz EU ali naj raje pohitita?

Lahko se vam bosta pridružila po izstopu Združenega kraljestva iz EU. Dogovor ne ščiti samo ožjih družinskih članov, ki so zakonito prebivali z državljanom EU v Združenem kraljestvu pred izstopom Združenega kraljestva iz EU, ampak tudi ožje družinske člane, ki so bili ob izstopu Združenega kraljestva iz EU v sorodstvu z državljanom EU, vendar niso prebivali v Združenem kraljestvu. Lahko se vam bodo pridružili po izstopu Združenega kraljestva iz EU, če bosta v času, ko želi vaša žena priti v Združeno kraljestvo, še vedno poročena.

Živim in delam v Združenem kraljestvu. Sem samski, vendar upam, da se bom nekega dne poročil. Realno gledano bo to po izstopu Združenega kraljestva iz EU. Ali se mi bo lahko moja bodoča žena pridružila v Združenem kraljestvu? Kaj pa, če bova imela otroka?

Ne. Dogovor ne ščiti oseb, ki se bodo poročile z državljanom EU po izstopu Združenega kraljestva iz EU. Vsak tak prihodnji zakonec bo moral izpolniti zahteve prava Združenega kraljestva o priseljevanju^[3]. Vsak prihodnji otrok se bo lahko pridružil državljanu EU, ki je bil rezident v Združenem kraljestvu pred njegovim izstopom iz EU, če ima ta starš zakonito pravico do vzgoje in varstva otroka.

Pravica do prebivanja

Študiram na univerzi v Združenem kraljestvu. Če bo vse v redu, bom študij končal leta 2020. Ali bom lahko ostal v Združenem kraljestvu in tam iskal službo?

Da. Po izstopu Združenega kraljestva iz EU boste lahko v njem ostali kot študent tako kot sedaj ali pa na primer kot iskalec zaposlitve ali delavec. Po petih letih prebivanja boste lahko zaprosili za nov stalni status v okviru zakonodaje Združenega kraljestva (**imenovan posebni status**). Državljan EU, ki prebivajo v Združenem kraljestvu pred njegovim izstopom iz EU, bodo lahko še naprej „prehajali“ med različnimi kategorijami dejavnosti. Z drugimi besedami, študenti bodo lahko začeli delati (**in postali delavci**), delavci se bodo lahko upokojili (**in postali osebe z zadostnimi sredstvi za preživljanje**), osebe z zadostnimi sredstvi za preživljanje bodo lahko začele študirati in tako naprej.

Sem britanski državljan in od leta 1995 delam na Nizozemskem. V letu 2023 načrtujem upokojitev. Zanima me, ali bom lahko po upokojitvi ostal na Nizozemskem.

Da. Kot oseba, ki je delala najmanj pet let, ste že pridobili pravico do stalnega prebivanja na Nizozemskem, za katero ni treba več izpolnjevati nobenih pogojev (**na primer, da morate še naprej delati**).

Živim v Združenem kraljestvu z mamo, ki dela kot inženirka. Hodim v šolo, vendar upam, da bom odprl svojo cvetličarno. Ali bom lahko po končanem šolanju ostal in začel delati?

Da. Ne le, da boste lahko ostali v Združenem kraljestvu, ampak boste ohranili tudi vse možnosti, ki jih veljavno pravo EU o prostem gibanju zdaj podeljuje državljanom EU. Lahko boste delali, študirali, imeli svoje podjetje ali ostali doma in skrbeli za svoje družinske člane.

V Združenem kraljestvu sem prišel študirat pred dvema letoma. Lani sem pet mesecev študiral v Italiji v okviru programa Erasmus+ in se nato vrnil na svojo univerzo v Združenem kraljestvu. Upam, da to nima negativnega vpliva na mojo pravico do prebivanja v Združenem kraljestvu!

To ne bo vplivalo na vaše pravice v Združenem kraljestvu. Ko boste dopolnili pet let neprekinjenega bivanja v Združenem kraljestvu **(ki zajema obdobja prebivanja pred izstopom Združenega kraljestva iz EU in po njem)**, boste lahko zaprosili za nov stalni status (posebni status) v Združenem kraljestvu. Sedanja zakonodaja EU o prostem gibanju določa, da obdobja odsotnosti, krajša od šestih mesecev, ne vplivajo na neprekinjenost prebivanja. Ti zaščitni ukrepi so zajeti tudi v skupnem poročilu.

V Združenem kraljestvu sem prišel pred tremi leti in sem od takrat samozaposlen. Ali bom lahko tam pridobil stalno prebivališče, in če ga bom lahko, pod kakšnimi pogoji?

Ko boste dopolnili pet let zakonitega bivanja v Združenem kraljestvu **(ki zajema obdobja prebivanja pred izstopom Združenega kraljestva in po njem)**, boste lahko zaprosili za nov stalni status v Združenem kraljestvu.

Dogovor ščiti državljane EU, ki so prebivali v državi članici, ki ni njihova država državljanstva, v skladu s pogoji prava EU o prostem gibanju, ki veljajo za pravico do prebivanja. V bistvu je prebivanje državljanov EU zakonito, če:

- so delavci ali samozaposlene osebe;
- imajo zadostna sredstva in zdravstveno zavarovanje ali
- so družinski člani državljana EU, ki izpolnjuje te pogoje.

Po petih letih neprekinjenega in zakonitega prebivanja boste lahko zaprosili za nov stalni status (posebni status) v Združenem kraljestvu in izdano vam bo novo dovoljenje za prebivanje v Združenem kraljestvu. Organi Združenega kraljestva so navedli, da od ljudi, ki imajo dovolj sredstev, vključno s študenti, ne bodo zahtevali dokazil o celovitem zdravstvenem zavarovanju.

Sem britanski državljan in devet let živim s starši v Avstriji. Oba sta zaposlena. Ali imam kakšne pravice do prebivanja v Avstriji po izstopu Združenega kraljestva iz EU?

Da. Kot oseba, ki je najmanj pet let živela v državi članici EU, ste že pridobili pravico do stalnega prebivanja, za katero ni treba več izpolnjevati nobenih pogojev **(na primer, da morate biti še naprej družinski član)**. Ta pravica bo na podlagi skupnega poročila ohranjena.

Imam stalno prebivališče v Združenem kraljestvu, kjer sem se rodil in odraščal. Trenutno študiram in že imam odlično ponudbo za službo na Slovaškem. Ponudili so mi triletno pogodbo, vendar se bojim, da se ne bom mogel vrniti v Združeno kraljestvo, če odidem. Prosim, odpravite moje dvome!

Glede na izjemne okoliščine izstopa Združenega kraljestva iz EU dogovor preperečuje, da bi nov status za stalno prebivanje v Združenem kraljestvu **(posebni status)** propadel, če je

odsotnost krajša od petih zaporednih let. Ko boste organe Združenega kraljestva zaprosili za ta status in vam ga bodo dodelili, boste lahko zapustili Združeno kraljestvo za največ pet let in se nato vrnili, ne da bi vam status propadel.

15 let živim in delam v Združenem kraljestvu. Upam, da bom lahko ostal v Združenem kraljestvu po njegovem izstopu iz EU. Ali mi lahko zagotovite, da bom lahko svoje pravice in upravičenosti obdržal za nedoločen čas?

Dogovor jasno določa, da pravice nimajo „roka uporabe“, po katerem bi nehale veljati. Vsi tisti, ki jih štiti sporazum o izstopu, bodo doživljenjsko ohranili svoje pravice in upravičenost.

Vendar dogovor določa, da je mogoče nekatere pravice v določenih okoliščinah izgubiti. Na primer, novi status za stalno prebivanje v Združenem kraljestvu (**posebni status**) neha veljati, če je oseba neprekinjeno odsotna iz države gostiteljice več kot pet let.

Ni pošteno, da bodo državljani Združenega kraljestva „ujeti“ v državi EU, kjer bodo prebivali na datum izstopa Združenega kraljestva, saj skupno poročilo ne vključuje pravice do mobilnosti znotraj EU po izstopu Združenega kraljestva iz EU.

Upravičeno lahko rečemo, da ni verjetno, da bodo državljani Združenega kraljestva „ujeti“ v eni državi članici, čeprav bo treba še določiti, v kolikšnem obsegu bodo lahko delali, ustanavljali podjetja, študirali, zahtevali nadomestila ali dobili zdravstveno varstvo zunaj države gostiteljice. Čeprav končni sporazum o izstopu ne vključuje pravice do prostega gibanja v EU-27 za državljane Združenega kraljestva v EU, obstaja podrobna zakonodaja EU, ki ureja pravice državljanov tretjih držav do prostega gibanja znotraj EU.

Imam stalno prebivališče v Združenem kraljestvu in prejemam socialno pomoč. Predvidevam, da bom lahko ostal v Združenem kraljestvu po njegovem izstopu iz EU, zanima pa me, ali bom še vedno prejemal socialno pomoč, ki jo potrebujem?

Da. Vsi državljani EU, ki prebivajo v Združenem kraljestvu in izpolnjujejo pogoje za pridobitev novega statusa po izstopu Združenega kraljestva iz EU, bodo ohranili pravico do prebivanja in enake obravnave. Če so upravičeni do prejemkov, upravičenosti ali koristi pred izstopom Združenega kraljestva iz EU, bodo tako še naprej deležni enake obravnave.

Sem državljan EU, ki študira na univerzi v Združenem kraljestvu. Ali bom moral po izstopu Združenega kraljestva iz EU plačati višjo šolnino? Ali bom imel dostop do študentskih posojil?

Vsi državljani EU, ki prebivajo v Združenem kraljestvu in izpolnjujejo pogoje za pridobitev novega statusa po izstopu Združenega kraljestva, bodo ohranili pravico do prebivanja in enakega obravnavanja.

Za študente, ki so začeli študirati v Združenem kraljestvu pred njegovim izstopom iz EU, to pomeni, da bodo še naprej plačevali enako šolnino kot britanski državljani in bodo upravičeni do posojila za kritje šolnine. V zvezi z dostopom do pomoči za vzdrževanje v času študija, kot so študentske pomoči ali študentska posojila, bodo za študente EU v okviru sporazuma o izstopu še naprej veljala enaka pravila, kot veljajo danes. Za upravičenosti bodo veljale vse morebitne prihodnje spremembe notranje politike, ki bodo veljale za državljane Združenega kraljestva.

Pristojnost Sodišča Evropske unije se bo čez osem let iztekla. Ali to pomeni, da se bo iztekla tudi veljavnost pravic, ki jih bom imel po izstopu Združenega kraljestva iz EU?

Vaše pravice nimajo roka uporabe **(lahko pa jih izgubite v določenih okoliščinah, na primer zaradi daljše odsotnosti iz države gostiteljice)**.

Čeprav je predvideno, da bo možnost, da sodišča Združenega kraljestva zaprosijo Sodišče EU za razlago v zvezi s sporazumom o izstopu, omejena na osem let, bo to dovolj dolgo, da se zagotovi, da lahko Sodišče EU rzsodi o najpomembnejših vprašanjih.

Drugi vidiki sporazuma o izstopu, kot sta neposredni učinek sporazuma o izstopu, ki bi moral prevladati nad nezdružljivo nacionalno zakonodajo ali ukrepi, in dejstvo, da morajo sodišča Združenega kraljestva upoštevati sodno prakso Sodišča EU, niso časovno omejeni.

Ugotavljam, da bodo merila za prebivanje temeljila na pojmih prava EU o prostem gibanju, kot jih razlaga Sodišče Evropske unije, vendar menim, da Združeno kraljestvo ni pravilno izvajalo zakonodaje EU o prostem gibanju, zato uporabljajo napačno razlago.

Skupno poročilo je jasno: če merila za stalno prebivanje temeljijo na pojmih prava EU o prostem gibanju, se morajo razlagati v skladu s sodbami, ki jih je izdalo Sodišče Evropske unije do trenutka izstopa. Če se Združeno kraljestvo opira na napačno razlago pojmov prava EU, ki je v nasprotju s tako sodbo, mora nazadnje prevladati razlaga Sodišča EU. Poleg tega morajo sodišča Združenega kraljestva ustrezno upoštevati razlage Sodišča Evropske unije tudi po izstopu.

Kazniva dejanja in zloraba

11 let živim in delam v Združenem kraljestvu. Pred nekaj leti sem bil zaradi kaznivega dejanja obsojen na petmesečno zaporno kazen. Bo prestana zaporna kazen vplivala na moje pravice?

Kazniva dejanja lahko imajo posledice za pravico do prebivanja, in sicer tako na podlagi veljavnega prava EU o prostem gibanju kot sporazuma o izstopu. Za kazniva dejanja, storjena pred izstopom Združenega kraljestva iz EU, se bodo uporabljala trenutno veljavna pravila iz direktive o prostem gibanju **(poglavje VI)**.

Vse odločitve, ki vplivajo na pravico do prebivanja, sprejete zaradi kaznivih dejanj, storjenih pred izstopom Združenega kraljestva iz EU, bodo morale biti dosledno sprejete za vsak primer posebej in odstraniti se smejo samo tisti kršitelji, katerih osebno ravnanje predstavlja resnično, sedanjo in dovolj resno grožnjo, ki prizadene katerega od osnovnih interesov družbe.

Kaj se bo zgodilo z državljani EU, ki smejo ostati v Združenem kraljestvu na podlagi sporazuma o izstopu, ki storijo težje kaznivo dejanje?

Vsa kazniva dejanja, storjena po izstopu Združenega kraljestva iz EU, bodo obravnavana v skladu z nacionalno zakonodajo. V Združenem kraljestvu to pomeni, da bodo tisti, ki storijo

kaznivo dejanje, ki privede do zaporne kazni 12 mesecev ali več, obravnavani za izgon. Imeli bodo pravico do pritožbe zoper tako odločitev in njihovo zadevo bo preučilo neodvisno sodišče.

Skrbi me, da bodo številni poskusili vstopiti s prevaro, da jih ščiti sporazum o izstopu. Kakšni zaščitni ukrepi bodo na voljo organom?

Vsi veljavni zaščitni ukrepi, ki so na voljo državam članicam na podlagi prava EU o prostem gibanju za preprečevanje zlorab in goljufij, bodo vključeni tudi v sporazumu o izstopu. Države bodo lahko v primeru zlorabe pravic ali goljufije, kot je sklenitev navidezne zakonske zveze, sprejele potrebne ukrepe za zavrnitev, prenehanje ali preklic katere koli pravice, dodeljene s sporazumom o izstopu. Vsak tak ukrep bo moral biti sorazmeren in bo v zvezi z njim mogoče zahtevati sodno varstvo.

Bodo odločitve organov Združenega kraljestva na podlagi zlorabe pravil o pravicah povzročile izgubo pravice do pritožbe?

Zlorabe ali goljufija lahko povzročijo izgubo pravice do prebivanja, nikoli pa izgube pravice do pritožbe. Danes lahko država članica gostiteljica omeji prosto gibanje državljanov EU, ki dokazano zlorablajo pravo EU (*na primer, sklenejo navidezno zakonsko zvezo*). Ko nacionalni organi dokažejo zlorabo ali goljufijo, ima prizadeta oseba vse pravice do pritožbe, vključno s pravico, da ostane, dokler pritožba ni rešena.

Skupno poročilo navaja, da bodo lahko organi Združenega kraljestva izvajali sistematično preverjanje kazenskih evidenc in varnostno preverjanje za vse prosilce za novi status v Združenem kraljestvu. Je to mogoče?

Da. Okoliščine izstopa Združenega kraljestva so zelo posebne, ker bodo morali organi Združenega kraljestva sprejeti temeljno odločitev, ali naj imajo osebe, ki ne bodo več privilegirani državljani z vidika Združenega kraljestva, doživljenjsko zaščiten status prebivanja v Združenem kraljestvu.

V tem okviru je primerno, da Združeno kraljestvo uvede nov postopek za tiste, ki želijo pridobiti novi status v Združenem kraljestvu. Ta novi postopek bo kljub temu odražal sedanje določbe prava EU o prostem gibanju. To pomeni, da bo lahko Združeno kraljestvo po svojem izstopu iz EU odstranilo samo tiste kršitelje iz EU, ki so storili kazniva dejanja pred izstopom Združenega kraljestva iz EU, ki bi jih lahko odstranilo tudi zdaj.

Upravni postopki

Veliko slišimo o posebnem statusu, ki ga bo uvedlo Združeno kraljestvo. Ali se bo uporabljal za državljane EU po izstopu iz Združenega kraljestva in kaj bo pomenil?

Vsi državljani EU in njihovi družinski člani, ki prebivajo v Združenem kraljestvu, bodo morali zaprositi za posebni status v Združenem kraljestvu po njegovem izstopu iz EU. Medtem ko bo posebni status temeljil na pravu Združenega kraljestva, pogoji, pod katerimi ga bodo državljani dobili in izgubili, ne bodo strožji od tistih, določenih v sedanjem pravu EU o prostem gibanju za pridobitev ali izgubo pravice do stalnega prebivanja. To pomeni, da:

- a) bodo lahko vse osebe, ki bi bile upravičene do stalnega prebivanja v skladu z zakonodajo EU o prostem gibanju, upravičene do posebnega statusa v Združenem kraljestvu;
- b) lahko organi Združenega kraljestva dodelijo posebni status tudi tistim, ki bi bili upravičeni do stalnega prebivanja na podlagi prava EU o prostem gibanju;
- c) nihče, ki ne bi bil upravičen do izgube stalnega prebivališča na podlagi prava EU o prostem gibanju, ne bo izgubil posebnega statusa v Združenem kraljestvu;
- d) bodo državljani EU in njihovi družinski člani dobili pravico, da so lahko zunaj Združenega kraljestva največ pet let, ne da bi izgubili svoj posebni status v Združenem kraljestvu, in
- e) organi Združenega kraljestva se lahko odločijo, da osebam, ki so bile odsotne več kot pet let, ne odvzamejo posebnega statusa.

V nasprotju s sedanjim pravom EU o prostem gibanju bodo morali vsi državljani EU in njihovi družinski člani, ki prebivajo v Združenem kraljestvu, pridobiti posebni status – ali začasno dovoljenje, medtem ko čakajo, da dosežejo pet let prebivanja, na podlagi katerega so upravičeni do njega – kot zakonito podlago za njihovo stalno prebivanje v Združenem kraljestvu. Status – ***in dovoljenje za prebivanje v Združenem kraljestvu, izdano kot dokazilo*** – bosta podlaga za njihovo pravico do prebivanja.

Ali bo pridobitev posebnega statusa v Združenem kraljestvu pomenila, da bodo državljani EU izgubili sedanje pravice?

Vsi pogoji za pridobitev posebnega statusa Združenega kraljestva bodo vsaj tako velikodušni, kot so pogoji, določeni v veljavnem pravu EU o prostem gibanju za pridobitev pravice do stalnega prebivanja. Organi Združenega kraljestva ne bodo imeli nobene diskrecijske pravice, da vlogo zavrnejo iz razlogov, ki niso dovoljeni v skladu s sedanjimi pravili v EU. Nihče, ki ima pravico do zaščite, ne bo zapostavljen.

Pogoji za izgubo posebnega statusa v Združenem kraljestvu bodo po eni strani ugodnejši v primerjavi s tistimi v veljavnem pravu EU o prostem gibanju državljanov, saj bodo imeli državljani EU in njihovi družinski člani možnost zapustiti Združeno kraljestvo za pet let, ne da bi zato izgubili posebni status (***sedanja pravila dovoljujejo le dve leti***). Po drugi strani pa državljani EU tako kot zdaj izgubijo posebni status, če storijo kaznivo dejanje v Združenem kraljestvu. Če je kaznivo dejanje storjeno po izstopu, se odločitev o izgubi statusa sprejme v skladu z nacionalnim pravom EU in vsemi omejitvami, ki izhajajo iz instrumentov mednarodnega prava, ki se uporabljajo v Združenem kraljestvu.

Kaj bo organom Združenega kraljestva preprečilo, da v prihodnosti spremenijo svoje zakone o posebnem statusu?

Sporazum o umiku bo zelo jasno določal, da posameznim državljanom EU, ki jim je bil dodeljen posebni status v Združenem kraljestvu, tega ni mogoče odvzeti na podlagi drugih razlogov, razen tistih, ki so izrecno dovoljeni v sporazumu o izstopu. Pravice iz sporazuma o izstopu bodo zavezujoče na podlagi mednarodnega prava in državljani EU se bodo lahko v Združenem kraljestvu neposredno sklicevali nanje. Združeno kraljestvo bo sprejelo ustrezno zakonodajo, s katero bo pravice državljanov iz sporazuma o izstopu preneslo v svoje notranje pravo.

Zakonodaja Združenega kraljestva, ki uveljavlja pravice državljanov EU iz sporazuma o izstopu, bo prevladala nad drugo zakonodajo Združenega kraljestva. To pomeni, da zakoni Združenega kraljestva ne morejo „naključno“ odvzeti pravic, ki jih varuje sporazum o izstopu. Če bi se parlament Združenega kraljestva v prihodnosti odločil za razveljavitev zakonodaje, ki uveljavlja pravice državljanov EU v pravu Združenega kraljestva, bi taka razveljavitev kršila sporazum o izstopu in sprožila posledice te kršitve v skladu s pravili samega sporazuma o izstopu in mednarodnega prava.

Kaj bo delal neodvisni nacionalni organ v Združenem kraljestvu?

V Združenem kraljestvu bo izvajanje in uporabo dela sporazuma o izstopu, ki govori o pravicah državljanov, spremljal neodvisni nacionalni organ; o njegovih pooblastilih in nalogah, vključno z njegovo vlogo pri ukrepanju glede pritožb državljanov, bosta strani razpravljali v naslednji fazi pogajanja, odražale pa se bodo tudi v sporazumu o izstopu. Med vlado Združenega kraljestva in Komisijo bi morala potekati redna izmenjava informacij. Komisija meni, da bi moral biti ta neodvisni organ zlasti pooblaščen za sprejemanje pritožb državljanov, ki menijo, da so bile kršene njihove pravice iz sporazuma o izstopu, in za izvajanje preiskav za preverjanje odgovornosti javnih organov, da bi imel resnično dodano vrednost za državljane.

Ko gledam sedanjo uporabo prava EU o prostem gibanju v Združenem kraljestvu, me skrbi, da novi sistem v praksi ne bo deloval.

Združeno kraljestvo je predložilo podrobne informacije o ukrepih, ki bodo sprejeti za uresničitev dogovora. Vse to bo natančno določeno v sporazumu o umiku.

Da bi državljanom ponudili konkretna jamstva, smo zagotovili, da se bodo uporabljali vsi postopkovni zaščitni ukrepi iz direktive o prostem gibanju. To pomeni pravico do pritožbe zoper vsako odločitev o omejitvi pravic do prebivanja. Prav tako pomeni, da zadevni državljan do sprejetja končne odločitve, tj. vključno s končno sodno odločbo po pritožbenem postopku, ohrani vse pravice iz sporazuma o izstopu.

Upravičen sem do dovoljenja za stalno prebivanje v Združenem kraljestvu, vendar se nisem potrudil, da bi pridobil listino, ki potrjuje stalno prebivališče. Ali naj to storim še pred izstopom Združenega kraljestva iz EU?

Za pravico do stalnega prebivanja v Združenem kraljestvu pred njegovim izstopom iz EU ne potrebujete takega dokumenta. Vendar bi bilo koristno, da že zdaj zaprosite zanj, če želite zaprositi za državljanstvo Združenega kraljestva, preden bo na voljo nov posebni status, ali želite biti sponzor svojemu partnerju, ki ni državljan EU, pri pridobitvi vizuma v skladu z nacionalnim pravom Združenega kraljestva o priseljevanju. Če želite preprosto potrditi svojo pravico do prebivanja v Združenem kraljestvu po njegovem izstopu iz EU, vam organi Združenega kraljestva svetujejo, da počakate, da bo na voljo nov posebni status, kar naj bi bilo predvidoma pred koncem leta 2018.

Kot državljanu EU, ki prebiva v Združenem kraljestvu, mi zdaj ni treba zaprositi za dovoljenje za prebivanje. Ali bom po izstopu Združenega kraljestva to moral storiti? In zakaj?

Za razliko od zdaj bodo morali vsi državljani EU in njihovi družinski člani, ki prebivajo v Združenem kraljestvu, kot pravno podlago za svoje stalno prebivanje v Združenem kraljestvu pridobiti posebni status na podlagi zakonodaje Združenega kraljestva. Status – **in dovoljenje**

za prebivanje v Združenem kraljestvu, ki ga dokazuje – bosta bistvena elementa njihove pravice do prebivanja. Z novo listino boste lahko dokazali svoj status priseljenca ne samo organom Združenega kraljestva ali policiji, ampak tudi delodajalcem, najemodajalcem, bankam ali komurkoli drugemu.

Zelo se bojim, da bo nov upravni postopek, ki ga organi Združenega kraljestva načrtujejo za državljane EU, prava nočna mora. Kako je EU med pogajanjem zaščitila moje pravice?

Združeno kraljestvo pripravlja nov sistem, v katerem bodo upravni postopki za vloge za pridobitev posebnega statusa pregledni, nemoteni in poenostavljeni, tako da se preprečijo nepotrebna upravna bremena. Postopek ne bo tak, kot so sedanji postopki za pridobitev dovoljenja za stalno prebivanje.

Obrazci bodo kratki, preprosti, prijazni uporabniku in prilagojeni okoliščinam sporazuma o izstopu.

Sporazum o izstopu bo natančno določal, da lahko Združeno kraljestvo zahteva samo to, kar je nujno potrebno in sorazmerno za ugotovitev, ali so izpolnjeni pogoji za prebivanje. Sporazum o izstopu bo vseboval določbe, ki sledijo podobnemu pristopu kot določbe o zahtevah glede dokazil v pravu EU o prostem gibanju.

Menim, da so upravni postopki Združenega kraljestva na področju priseljevanja preveč zapleteni. Ali bodo obstajala kakšna pravila ali zaščitni ukrepi, ki mi bodo pomagali pri vlogi?

Organi Združenega kraljestva bodo sodelovali s prosilci za nov posebni status Združenega kraljestva, da bi jim pomagali dokazati njihovo upravičenost do tega statusa in da bi se izognili vsem morebitnim napakam ali opustitvam, ki lahko vplivajo na odločitev o vlogi. Organi Združenega kraljestva bodo prosilcem omogočili, da predložijo dodatna dokazila ali odpravijo morebitne pomanjkljivosti, kjer se bo zdelo, da je prišlo do preproste opustitve. Pri dokazilih se bo uporabljalo načelo prožnosti, ki bo organom Združenega kraljestva omogočilo uveljavljanje diskrecijske pravice v korist prosilca, kjer bo ustrezno. Organi Združenega kraljestva bodo sodelovali s prosilci, da jim pomagajo pri dokazovanju njihove upravičenosti do novega posebnega statusa Združenega kraljestva. Prikrajšani prosilci se bodo lahko oprli na podobne službe za pomoč, kot trenutno delujejo v Združenem kraljestvu, na primer v lokalnih knjižnicah.

Pred dvema letoma sem v Združenem kraljestvu zaprosil za potrdilo o stalnem prebivališču EU. Zbral sem skoraj sto strani dokumentov, da bi poskrbel, da bodo organi Združenega kraljestva razumeli, da izpolnjujem pogoje. Tega si ne želim še enkrat ponoviti. Ali bo tokrat drugače?

Da. Nov sistem Združenega kraljestva za posebni status bo zahteval samo to, kar je nujno potrebno in sorazmerno za ugotovitev, ali so izpolnjeni pogoji za prebivanje. Sporazum o izstopu bo vseboval določbe, ki sledijo podobnemu pristopu kot določbe o zahtevah glede dokazil v pravu EU o prostem gibanju. Hkrati si bodo organi Združenega kraljestva prizadevali za uporabo dokazil, ki so jim že na voljo (**kot so evidence o plačanih davkih na plače**) za zmanjšanje obsega dokazil, ki jih morajo zagotoviti prosilci.

Drugače povedano, prosilci bodo morali predložiti le minimalna potrebna dokazila, da so upravičeni do novega posebnega statusa Združenega kraljestva (**za delavca to pomeni**

identifikacijski dokument, dokazilo, da je v preteklosti pet let delal v Združenem kraljestvu in dokazilo da še vedno prebiva v Združenem kraljestvu) in nič drugega.

Ni mi jasno, katera merila bodo organi Združenega kraljestva uporabili pri odločanju o novem rezidentskem statusu za državljane EU. Ali lahko pojasnite?

Merila za državljane EU za pridobitev novega statusa v Združenem kraljestvu ne bodo strožja od tistih, ki jih danes določa zakonodaja EU o prostem gibanju. To bo zagotovilo, da bodo vsi državljani EU, ki bi izpolnjevali pogoje za pravico do prebivanja na podlagi prava EU o prostem gibanju, upravičeni do statusa v Združenem kraljestvu, in državljani EU, ki bi izpolnjevali pogoje do stalnega prebivanja na podlagi prava EU o prostem gibanju, upravičeni do stalnega statusa v Združenem kraljestvu.

Kakšen bo rok za državljane EU, da zaprosijo za nov status v Združenem kraljestvu?

Državljan EU in njihovi družinski člani bodo imeli vsaj dve leti časa, da zaprosijo za nov status v Združenem kraljestvu. V tem času in dokler njihove vloge ne bodo rešene, bodo uživali svoje obstoječe pravice do prebivanja.

Ali bodo obstajali kakšni zaščitni ukrepi za tiste, ki bodo zamudili rok?

Organi Združenega kraljestva bodo za državljane in njihove družinske člane, ki bodo zamudili rok za oddajo vloge iz utemeljenih razlogov, uporabili sorazmerni pristop. Tisti, katerih vlog, oddanih po roku, organi Združenega kraljestva ne bodo sprejeli, bodo še vedno lahko zaprosili neodvisno sodišče Združenega kraljestva, da preuči zavrnitev.

Nekatere vloge za priselitev so v Združenem kraljestvu zelo drage. Koliko bodo organi Združenega kraljestva zaračunali državljanom EU in njihovim družinskim članom, ki bodo zaprosili za nov status po izstopu Združenega kraljestva iz EU?

Novi dokumenti Združenega kraljestva za prebivanje bodo izdani brezplačno **(za tiste, ki temeljijo na veljavnem dokumentu za stalno prebivanje, izdanem na podlagi prava EU o prostem gibanju pred izstopom Združenega kraljestva)** ali pa bodo stali največ toliko, kot stane izdaja podobnih listin za državljane **(pričakujete lahko, da ne boste plačali več, kot plačajo britanski državljani za potni list: to je trenutno približno 70 funtov).**

Trenutno se lahko državljani EU pritožijo zoper odločbe organov Združenega kraljestva. Ali bo ta pravica zaščitena tudi po izstopu Združenega kraljestva iz EU?

Da, ta pravica je v celoti vključena v skupnem poročilu.

Kaj se bo zgodilo državljanom EU, katerih vloge za nov status bodo organi Združenega kraljestva zavrnil? Ali bodo lahko ostali, dokler pritožba ne bo rešena?

Državljan EU, katerih vloge za nov status po izstopu Združenega kraljestva bodo zavrnjene, bodo lahko uveljavljali sodno varstvo zoper zavrnitev. Svojo pravico do prebivanja bodo ohranili, dokler odločba – **ali pritožba** – ne bo postala pravnomočna. Kot trenutno velja na podlagi prava EU o prostem gibanju, bodo lahko organi Združenega kraljestva v izjemnih

primerih odstranili zavrnjene prosilce še pred pravnomočno izrečeno sodbo, vendar posamezniku ne bodo smeli preprečiti osebnega zagovora, razen v izjemnih okoliščinah.

Imam dokument, ki potrjuje stalno prebivališče in so mi ga lani izdali organi Združenega kraljestva. Iskreno upam, da bomo takšni lahko ostali brez zapletov.

Da. Morali boste zaprositi za nov stalni status v Združenem kraljestvu (**posebni status**), ker pa ste že pridobili dovoljenje za stalno prebivanje v Združenem kraljestvu na podlagi obstoječega prava EU o prostem gibanju oseb, bo upravni postopek zelo enostaven in boste morali samo predložiti identifikacijski dokument, prijaviti kakršne koli kazenske obsodbe in izkazati, da še vedno prebivate v Združenem kraljestvu. Vaše novo dovoljenje za prebivanje v Združenem kraljestvu bo izdano brezplačno.

Socialna varnost

Sem britanski državljan in delam v Španiji. Kmalu bom dosegel upokojitveno starost. Kaj se bo zgodilo z mojimi pravicami do državne pokojnine po izstopu Združenega kraljestva iz EU?

Z vašo državno pokojnino se ne bo zgodilo nič in vse bo tako kot zdaj. Do svoje pokojnine boste upravičeni pod enakimi pogoji kot danes, znesek bo izračunan po enakih predpisih in lahko jo boste prenesli v drugo državo EU in tam prejeli tudi zvišanje, če se boste odločili, da se naselite drugje.

Sem upokojenec in prejemam državno pokojnino iz Združenega kraljestva in Slovenije, kjer sem delal pred tem. Kaj se bo zgodilo z mojo pokojnino po izstopu Združenega kraljestva iz EU?

Z vašo pokojnino se ne bo zgodilo nič. Še naprej boste tako kot doslej prejeli državno pokojnino iz Združenega kraljestva in Slovenije.

V preteklosti sem 12 let delal v Združenem kraljestvu. Nato sem se preselil in zdaj delam v Avstriji. Kaj se bo zgodilo z obdobji dela – in zavarovanja – v Združenem kraljestvu in Avstriji, ko se upokojim (okoli leta 2035)?

Vaša obdobja dela se bodo še vedno štela in ko se boste upokojili, boste prejeli svojo pokojnino iz Združenega kraljestva (**oziroma njen del, ki ustreza 12 letom zaposlitve**) in svojo **avstrijsko pokojnino (del, ki ustreza številu let, ko ste bili zaposleni v Avstriji)** pod enakimi pogoji, kot se trenutno uporabljajo v EU.

Vse življenje sem delal v Združenem kraljestvu in sem zdaj upokojen v Franciji. Skrbi me, da se moja državna pokojnina iz Združenega kraljestva po njegovem izstopu iz EU ne bo več zviševala.

Skupno poročilo jasno določa, da se bodo vsi prejemki socialne varnosti, kot so starostne pokojnine, še naprej zviševali v skladu z nacionalnimi predpisi.

Ali bom lahko prenesel svoje prejemke socialne varnosti, če se v prihodnosti odločim oditi iz Združenega kraljestva?

Če ste zaščiteni s sporazumom o izstopu, boste lahko še naprej vse zadevne prejemke socialne varnosti prenašali tako v države EU kot v Združeno kraljestvo enako kot v okviru veljavnih pravil EU.

Živim in delam v Združenem kraljestvu. Trenutno sem lahko deležen zdravstvene oskrbe v lokalni bolnišnici brez zapletov. Ali se bo to spremenilo?

Po izstopu Združenega kraljestva iz EU se to ne bo spremenilo.

Potem ko sem vse življenje delal v Belgiji, sem se upokojil in živim v Združenem kraljestvu. Danes sem lahko deležen zdravstvene oskrbe v lokalni bolnišnici brez zapletov. Ali se bo to spremenilo?

Po izstopu Združenega kraljestva iz EU se to ne bo spremenilo. Belgija bo še naprej vračala stroške vaše prihodnje zdravstvene oskrbe, tako kot jih zdaj.

Trenutno se za dostop do zdravstvenega varstva, ko sem v tujini, zanašam na svojo evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja. Se bo to še uporabljalo?

Če ste na datum izstopa Združenega kraljestva iz EU v tujini, bodisi začasno bodisi, ker tam prebivate, vas bo sistem evropske kartice zdravstvenega zavarovanja pokrival vse dokler boste v tujini.

Poklicne kvalifikacije

Kaj so poklicne kvalifikacije?

Poklicne kvalifikacije so kvalifikacije, ki jih mora imeti oseba v skladu z zakonskimi, regulativnimi ali upravnimi določbami, da lahko dostopa do poklicne dejavnosti ali skupine poklicnih dejavnosti ali jih opravlja. Na primer, uporaba poklicnega naziva (**na primer, zdravnik, arhitekt, odvetnik**) je z zakonskimi, regulativnimi ali upravnimi določbami omejena na imetnike določene poklicne kvalifikacije. Poklicne kvalifikacije lahko vključujejo diplome, spričevala in druga dokazila o uradnih kvalifikacijah, ter potrdila o kompetencah in/ali poklicnih izkušnjah.

Kaj se danes zgodi s poklicnimi kvalifikacijami osebe, ki se preseli iz ene države članice v drugo?

Državljeni EU imajo pravico do opravljanja poklica kot zaposleni ali samozaposleni v državi članici, ki ni država, v kateri so pridobili svoje poklicne kvalifikacije. Države članice morajo upoštevati kvalifikacije, pridobljene v drugih državah članicah; za nekatere poklice (**zdravnike, medicinske sestre, zobozdravnike, veterinarje, babice, farmacevte in arhitekta**) obstaja sistem samodejnega priznavanja na podlagi skupnih minimalnih pogojev usposobljenosti. Država članica, v kateri se zahteva priznanje, mora izdati odločbo o

priznavanju zadevnih kvalifikacij ali zavrniti zahtevek – na tako odločitev se je možno pritožiti v skladu z nacionalnim pravom.

Ta sistem Unije se ne uporablja za zahtevke, ki jih vložijo osebe, ki niso državljani EU. Kvalifikacije, pridobljene v tretjih državah, sistem Unije pokriva le v primeru, da so bile izenačene s kvalifikacijami Unije po treh letih izvajanja v državi članici, ki jih je prva priznala.

Sem britanski arhitekt, ki živi in dela v Estoniji. Ali bom lahko še naprej opravljal svoj poklic?

Da. Če so vaše poklicne kvalifikacije priznane v državi, kjer trenutno prebivate, ali če ste obmejni delavec, kjer delate, se boste lahko tam še naprej sklicevali na odločbo o priznanju za namene opravljanja svoje poklicne dejavnosti.

Zaprosil sem za priznanje svoje kvalifikacije. Kaj se bo zgodilo, če ne dobim odločbe pred datumom izstopa Združenega kraljestva iz EU?

Če ste zaprosili za priznanje pri pristojnem organu države članice, v kateri trenutno prebivate, ali, če ste obmejni delavec, v kateri delate, pred določenim datumom, bi moral biti postopek priznavanja teh kvalifikacij dokončan v skladu s pravili Unije, ki se uporabljajo pred določenim datumom. To bi moralo zagotoviti nemoteno dokončanje postopka in pozitiven izid, če je bila vaša prošnja utemeljena.

[1] https://ec.europa.eu/commission/publications/joint-report-negotiators-european-union-and-united-kingdom-government-progress-during-phase-1-negotiations-under-article-50-teu-united-kingdoms-orderly-withdrawal-european-union_en

[2] Glej točko 11 tehničnega obvestila Združenega kraljestva z dne 8. novembra o upravnih postopkih, ki je dostopna na <https://www.gov.uk/government/publications/citizens-rights-administrative-procedures-in-the-uk/technical-note-citizens-rights-administrative-procedures-in-the-uk>.

[3] To pomembno vprašanje naj bi se obravnavalo v drugi fazi pogajanj. Glej: https://ec.europa.eu/commission/publications/communication-commission-european-council-article-50-state-progress-negotiations-united-kingdom-under-article-50-treaty-european-union_en